

بررسی ترکیب و منشأ ریزگردها و تأثیر آن بر سلامتی انسان و محیط زیست

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۳/۲۹

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۵/۱۴

کد مقاله: ۱۴۵۱۱

سلیمان جهان تیغ^{۱*}، محدثه میر^۲

چکیده

گردوغبار از پدیده‌های جوی است که مشکلات و نارسایی‌های متعدد را ایجاد می‌کند؛ برخی از این نارسایی‌ها در حوزه‌های تخریب محیط زیست و اکوسیستم منطقه، ابتلا به انواع بیماری‌ها از جمله نارسایی‌های قلبی و تنفسی (و تهدید سلامت عمومی) نارضایتی اجتماعی و شهروندی و کاهش تولید و بهره‌وری، مهاجرت اجباری و در نهایت ایجاد نگاه منفی به دستگاه‌های رسمی به دلیل عدم توانایی در حل مسئله را شامل می‌شود. پدیده گردوغبار علاوه بر ایجاد خسارات بی‌شماری بر بخش‌های مختلف صنعت، ترابری، نظامی، کشاورزی، بهداشت، باعث ایجاد صدمات جبران‌ناپذیری بر منابع انسانی، سلامت بشر و محیط زیست می‌گردد، عوامل طبیعی و انسانی گوناگونی مانند خشک‌سالی، کاهش بارندگی و رطوبت نسبی هوا، کمبود پوشش گیاهی و استفاده نادرست از منابع آبی باعث خشک شدن تالاب‌ها و دریاچه‌های مناطق غربی و جنوبی کشورمان گردیده، که در افزایش گردوغبار در مناطق جنوبی کشور به‌ویژه در سال‌های اخیر نقش بسزایی داشته است. پدیده مذکور منجر به بروز انواع بیماری‌ها از قبیل بیماری‌های تنفسی، بیماری‌های ریوی و قلبی و ایجاد خسارت به زیر بخش‌ها و محصولات کشاورزی شده است. لذا مطالعه ترکیب شیمیایی و منشأ تشکیل این ذرات و نقش آن‌ها در آلودگی محیط زیست و بروز بیماری و ارائه راهکارهای مدیریتی جهت مقابله با این پدیده بسیار حائز اهمیت است.

واژگان کلیدی: گردوغبار، ترکیب ریزگردها، سلامت بشر، محیط زیست

۱- کارشناس ارشد مهندسی عمران، محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی زابل (مسئول مکاتبات) jahantegh@gmail.com

۲- کاردان بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی زابل